

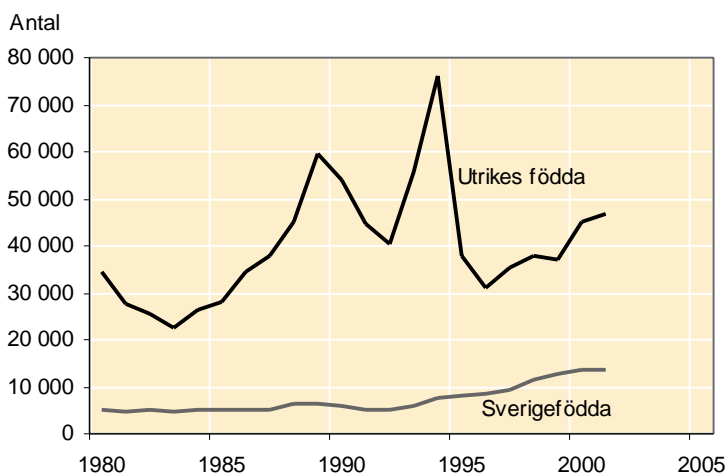
Invandring

Antalet flyttningar varierar kraftigt år från år. Under de senast 20 åren har invandringen växlat mellan 27 000 år 1983 till som mest 84 000 år 1994. Både invandringen av utrikes födda och återinvandringen av födda i Sverige har förändrats över tiden. Återinvandringen av födda i Sverige har fördubblats sedan början av 1990-talet beroende på att utvandringen av personer

födda i Sverige har ökat kraftigt sedan 1990. Tre av fyra utvandrare återvänder.

En stor del av flyttströmmen faller inom ramen för den reglerade invandringen – det svenska och troligen inom kort EU-regelverket. Oron i världen ger ett migrationstryck. När invandringen blir omfattande skärps regelverket för att sedan luckras upp efter några år.

Invandring 1980–2001 efter bakgrund

Återinvandringen av Sverige-födda ökade med 300 till 13 800 år 2001 medan invandringen av utrikes födda steg med 1 800 till 47 000. Sammanlagt invandrade 60 800 jämfört med 58 700 år 2000. En ökning med 2 100 personer.

Inflyttningen av danska medborgare ökade med 500 vilket inte är förvånande med tanke

på Öresundsbronns öppnande. Invandringen av medborgare från EU-länderna (exkl. Danmark och Finland) ökade med 700. Vidare ökade inflyttningen av medborgare från Asien och Afrika något medan den minskade från länder i Östeuropa (Europa utom EU och Norden).

Invandring av utrikes födda efter de mest frekventa medborgarskapsländerna

Medborgarskapsland	År 2001	Ökning sedan år 2000
Irak	6 473	-111
Sverige	3 967	161
Finland	3 123	-56
Norge	2 932	145
Danmark	2 454	539
Jugoslavien	2 212	-512

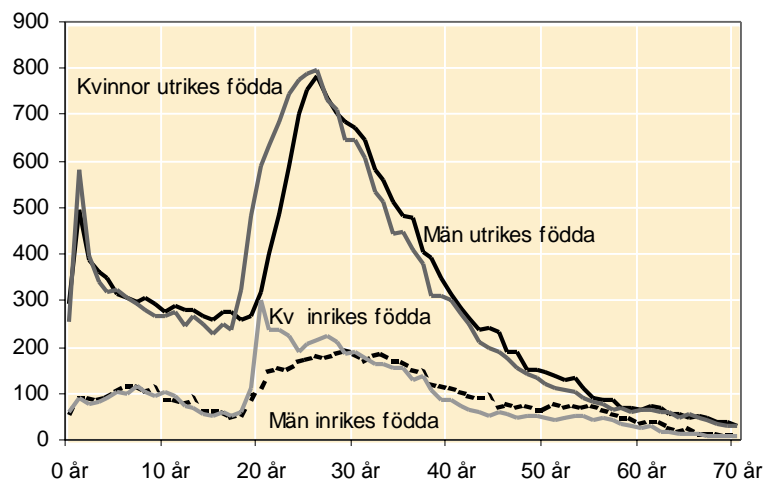
Den kan synas förvånande att ca 4 000 av de utrikes födda invandrarna är svenska medborgare. Det finns åtminstone två förklaringar till detta. Flertalet av de 4 000 personerna har tidigare flyttat till Sverige, därefter utvandrat och åter flyttat till Sverige år 2001. En mindre andel av de 4 000 är barn födda utomlands med svenska föräldrar och har aldrig tidigare varit i

Sverige. Den ökade rörligheten gör att migrationsströmmarna blir mer komplicerade. Ett annat exempel på komplexiteten är att av de Sverige-födda immigranterna år 2001 var cirka 1 000 utländska medborgare.

Av de utrikes födda som invandrade år 2001 var 40 procent medborgare i EU-länder, Norge eller Island samt 32 procent medborgare i olika asiatiska länder.

Invandring 1999–2001 efter kön och ålder

Antal, genomsnitt för 1999–2001

Drygt hälften av invandrarna, 20 år och äldre, var gifta vid inflyttningen till Sverige. Det är därför naturligt att kvinnorna är något yngre än männen. Varje år kommer det ca 1000 adoptivbarn till Sverige. Den väl synliga toppen för ett-

åringar förklaras av att det är adoptivbarnen som kommer till Sverige i den åldern.

Efter avslutade gymnasiestudier flyttar årligen ca 500 flickor utomlands till au pair jobb. Redan i 20-årsåldern återkommer många av au pair flickorna vilket klart syns i diagrammet ovan.

Invandring efter grund för bosättning, 1998–2001. Tusental

Medborgarskapsland	Grund för bosättning	År			
		1998	1999	2000	2001
Sverige		13,7	15,3	16,0	16,7
Övriga Norden		6,1	7,0	8,8	9,4
EU15 utom Norden					
	Familjeband	2,0	2,0	2,2	2,3
	Arbete	1,5	1,4	2,0	1,8
	Studier	0,3	0,2	0,4	0,4
	Övrigt	0,2	0,2	0,3	0,3
	Uppgift saknas	0,3	0,3	0,5	1,2
	Totalt	4,2	4,2	5,2	5,9
Länder utanför EU15 och Norden					
	Skyddsbehov	3,0	1,9	2,6	2,4
	Humanitära grunder	4,4	3,0	6,6	5,5
	Familjeband	15,0	15,6	16,0	17,2
	Arbete	1,0	1,0	1,3	1,5
	Studier	0,7	0,8	0,9	1,1
	Övrigt	0,5	0,3	0,4	0,3
	Uppgift saknas	0,8	0,8	0,8	0,8
	Totalt	25,4	23,4	28,5	28,8
Samtliga		49,4	49,8	58,7	60,8

Det finns en utbredd uppfattning att det är flyktingar som är den största invandrargruppen, men det är endast 2 000-3 000 flyktingar (skyddsbehov i tabellen) som får uppehållstillstånd per år. Därutöver har 3 000 till 6 000 personer fått uppehållstillstånd på humanitära grunder under de senaste åren. Den största strömmen av invandrare kommer till Sverige av familjerskäl (återförening med familj, familjebildning, adoption

etc.). Den ökade rörligheten bland svenska medborgare har lett till att fler svenska medborgare återinvandrar.

Från 1998 till år 2001 har invandringen ökat med drygt 10 000. Det är tre grupper som svarar för ökningen – återvändande svenska medborgare, medborgare i de nordiska länderna och personer som kommer till Sverige på grund av familjerskäl.

Kommuner med den högsta respektive lägsta invandringen år 2001

Kommun	Andel	Kommun	Andel
Laxå	25,8	Timrå	0,5
Dals-Ed	24,6	Bräcke	0,4
Gullspång	23,4	Sorsele	0,3
Eda	23,2	Smedjebacken	0,3
Strömstad	21,0	Bjurholm	0,0

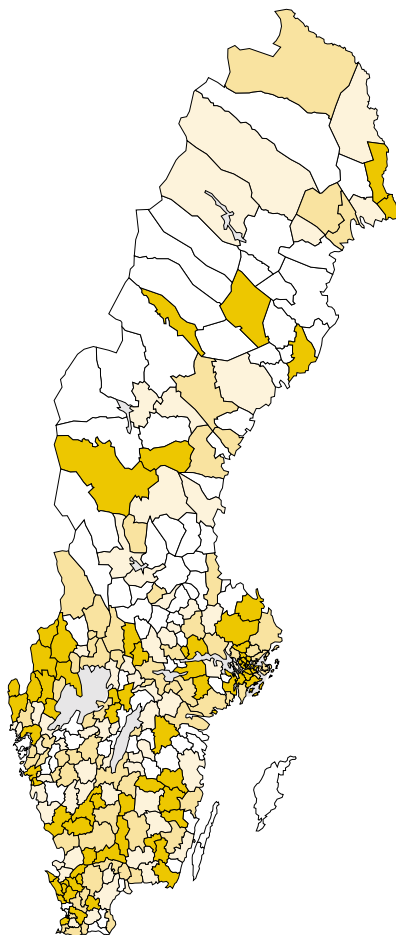
Per 1000 av folkmängden.

Av naturliga skäl har gränskommuner hög invandring. Statistiken blir missvisande på grund av att flyktingar ibland folkbokförs i kommuner med flyktingförläggningar i väntan på att få en permanent bostad i annan kommun. Därmed får kommuner med flyktingförläggningar för höga tal. Laxå är exempel på detta. Kommuner som redan har hög andel invandrare får stor del av nytillskottet.

Invandring 2001 efter kommun (per 1000 av folkmängden)

Invandring 2001 per
1 000 av folkmängden

- 4,5 – 25,8 (75)
- 3,0 – 4,4 (70)
- 2,0 – 2,9 (63)
- 0 – 1,9 (81)

Invandring efter kommungrupp, 2001

Kommungrupp	Utrikes födda	Sverige- födda
Storstäder	10,1	2,5
Förortskommuner	5,5	2,0
Större städer	4,8	1,4
Medelstora städer	3,2	1,2
Industrikommuner	4,2	1,0
Landsbygdskommuner	2,8	1,1
Glesbygdskommuner	3,2	0,8
Övriga större kommuner	4,0	1,2
Övriga mindre kommuner	4,3	1,4
Riket	5,3	1,6

Per 1000 av folkmängden.

Storstäderna är mest attraktiva för invandrarna. I övrigt är det inte så stor skillnad mellan de olika kommuntyperna. Utvandringen av Sverigefödda kommer i första hand från storstäderna varför det är naturligt att återinvandringen går till samma område.

Åke Nilsson
ake.nilsson@scb.se

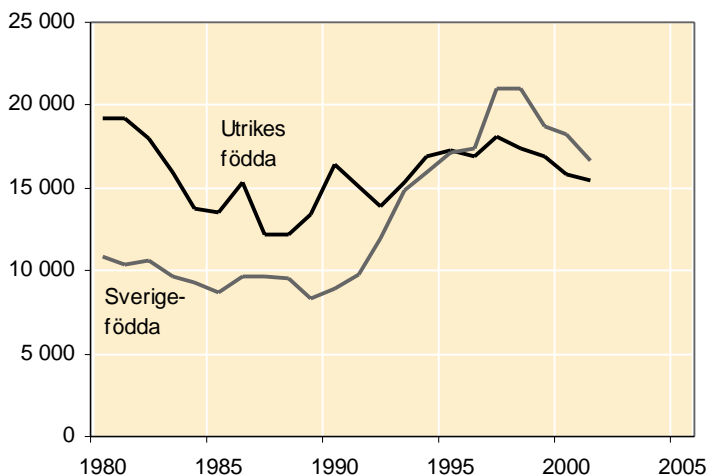
Utvandring

Under efterkrigstiden har utvandringen legat på en låg och stabil nivå med två undantag. I början på 1970-talet återvände finska invandrare till sitt hemland vilket tillfälligt höjde nivån. Det andra undantaget gäller 1990-talet. Sämre möjligheter att få arbete, globaliseringen

och ett öppnare Europa beroende på EU-inträdet medförde att fler svenskar utvandrade. Åren 1997/98 blev utvandringen dubbelt så hög som på 1980-talet. Därefter har utvandringen av Sverigefödda avtagit.

Utvandring 1980–2001

Antal

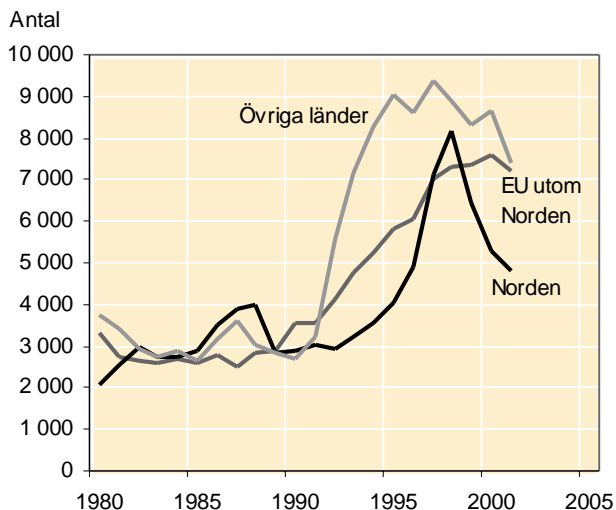
Återutvandringen av utrikes födda har sedan 1980-talets mitt i medeltal varit 15 000 årligen. Omkring 1,5 procent av de utrikes födda återutvandrar numera jämfört med c:a 3 procent för 20 år sedan. Färre arbetskraftsinvandrare gör att rörligheten minskar.

Utvandringen av svenska medborgare har sedan länge varit ganska jämt fördelat på de tre ländergrupperna: EU15 (utom Norden), de nordiska länderna och övriga länder. Under 1990-talets lågkonjunktur steg utvandringen kraftigt till länderna utanför EU15 och Norden

och har sedan 1995 stabiliserats på nivån omkring 9 000. Utvandringen till EU15 utom Norden ökade kontinuerligt medan migrationsrörelserna till de nordiska länderna, framförallt Norge, har varit mer konjunkturkänsliga under 1990-talet.

Under 2001 finns tecken på ett trendbrott. Utvandringen till EU15 utom Norden går ner för först gången sedan EU-inträdet. Utvandringen till "Övriga länder", dvs utanför EU15 och Norden, har också börjat sjunka.

Utvandring av svenska medborgare fördelade på inflyttningsländer åren 1980–2001

Återutvandring

Återutvandringen varierar kraftigt beroende på från vilket land man kommer. Personer från Japan, Australien och Island har stark benägenhet flytta från Sverige. Motsatsen gäller för personer

från Syrien, Eritrea och Kroatien. Arbete och studier ger kortvarig bosättning medan flykt från oroliga länder leder till permanent bosättning.

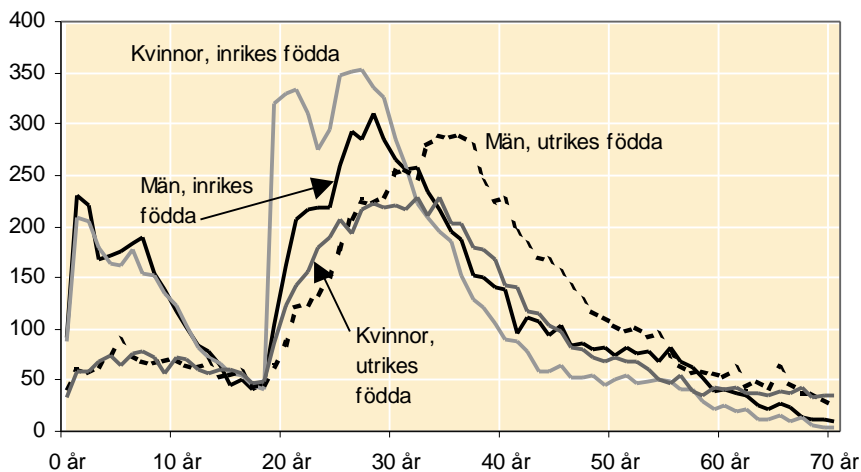
Utvandringen efter födelseland år 2001. Invandrargrupper ¹⁾ med högst respektive lägst utvandring (per 1000)

Födelseland	Per 1 000	Födelseland	Per 1 000
Japan	121,3	Sverige	2,1
Australien	78,7	Syrien	3,4
Island	68,0	Eritrea	4,0
Kanada	64,0	Kroatien	4,1
Frankrike	60,0	Bosnien-Hercegovina	4,4
USA	52,9	Afganistan	4,6
Mexiko	50,9	Vietnam	4,8
Irland	50,6	Jugoslavien	5,2
Belgien	47,2	Irak	5,3
Nederländerna	45,4	Turkiet	6,2

1) Invandrargrupper med mer än 1000 utrikes födda år 2001.

Utvandring efter kön och ålder, 1999–2001

Antal, genomsnitt för 1999-2001

Antalet utvandrare är högst i åldrarna mellan 20 och 25. Kvinnorna är ett par år yngre än männen. Som framgår av diagrammet ovan är åldersfördelningen för utvandrare något annorlunda. Utvandrare svenskfödda kvinnor har en åldersfördelning som avviker från det normala. När gymnasiestudierna är klara flyttar en del unga kvinnor utomlands för att praktisera som au pair. De flesta au pair flickorna tycks återvända redan inom ett år.

De återutvandrare utrikes födda kan tyckas ha en ovanlig åldersfördelning. Den är dock naturlig med tanke på åldersfördelningen för invandrarna i Sverige. Av de få invandrarbarn som finns i förskoleåldern är det en hög andel som flyttar från landet jämfört med barn födda i Sverige. De höga antalet utflyttade män i åldrarna 30–40 år beror på det finns betydligt fler invandrare i detta åldersintervall än bland 20–25 åringar.

En spridd uppfattning är att utflyttningen från Sverige är högre i åldrarna runt 65 år än i 50–60 årsåldern. Statistiken ger dock inget belegg för detta.

Utflyttning år 2001 av personer födda i Sverige fördelade per världsdel och några enskilda länder

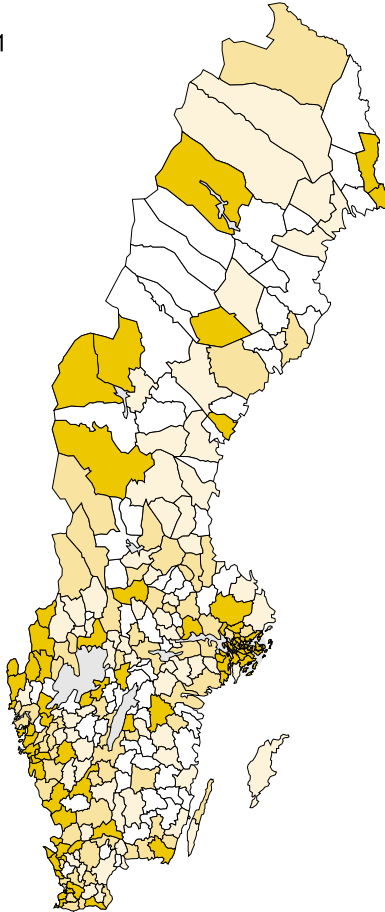
Världsdel	Land	Antal år 2001	Ändring jämfört med år 2000
Norden		4 629	-435
	Norge	2 666	-508
	Danmark	1 017	13
	Finland	827	82
EU15 utom Danmark och	Finland	5 908	-249
	Storbritannien och Nordirland	2 181	-36
	Tyskland	883	42
	Spanien	816	2
	Frankrike	530	-10
Europa utom EU15 och Norden		714	-124
Afrika		312	-66
Nordamerika		2 668	-374
	USA	2 336	-363
Sydamerika		226	-35
Asien		1 377	-211
Oceanien		460	3
Okänt		383	-88
Samtliga		16 677	-1579

Fyra av fem utflyttade svenskar flyttar till de nordiska länderna, EU-länderna eller Nordamerika. Norge, USA och Storbritannien är de populäraste länderna.

Utvandring av Sverigefödda år 2001

Utvandring av i Sverige födda 2001
per 1000 av folkmängden

- 1,95 – 7,75 (74)
- 1,35 – 1,94 (70)
- 0,92 – 1,34 (71)
- 0 – 0,91 (74)

Utflyttning av Sverigefödda år 2000 och 2001

Kommungrupp	2000	2001
Storstäder	4,1	3,9
Förortskommuner	3,2	2,8
Större städer	2,1	2,0
Medelstora städer	1,6	1,4
Industrikommuner	1,5	1,3
Landsbygdskommuner	1,3	1,2
Glesbygdskommuner	1,2	1,1
Övriga större kommuner	1,5	1,4
Övriga mindre kommuner	1,7	1,4
Riket	2,3	2,1

Per 1000 av folkmängden

Utflyttningen av Sverigefödda är störst i storstadsområden, större städer samt kommuner längs västkusten och gränserna mot Norge och Finland. Flyttrörelser sker ofta uppåt i ortshierakien, åtminstone bland unga människor. För boende i storstäderna är det vanligare att flytta utomlands.

Åke Nilsson
ake.nilsson@scb.se